

Oponentský posudek diplomové práce Terezy Nvotové
Súčasný americký techniky režie hercov vo filme
Saša Gedeon

Tereza Nvotová v samotném závěru své diplomové práce popisuje jeden z jejich cílů: „oboznámit začínajících režisérů v evropském kontextu s technikami a přístupmi učitelů z krajiny, která mohutným způsobem ovlivňuje aj naši tvorbu, Ameriku. Tieto techniky sú univerzálne a ponúkajú praktickú cestu režie hercov.“

Tvůrčí čin, jakým je realizace filmového díla, v sobě zahrnuje hereckou složku, prvek nedílný a pro film stavebný, přesto poměrně těžko uchopitelný a regulovatelný. Autorka si to velmi dobře uvědomuje a v úvodu poznamenává, že jeden z nejesenciálnějších nástrojů režijní profese se těžko učí: Je ním intuícia, ktorú režisér potrebuje pri práci s hercom.

Tereza Nvotová se s pozoruhodnou důsledností vydala k této problematice a svou prací vytvořila jakousi malou antologii různých přístupů, technik, cvičení, popisů úskalí a funkčních návodů, jak nástrahám herecké práce a spolupráce skutečně čelit. Vybrala si tři nejvýraznější postavy současného tutoringu v oblasti režie herců – Marka Trávise, Lenore DeKoven a Judith Weston a pečlivým popisem a výběrem jejich metodik vytvořila jakousi metarukověť a plnohodnotný sumář všeho, co by se skutečně režisérovi při práci s hercem nejen mělo hodit, ale co je pro tuto práci zároveň i základní nezbytností.

Autorka nás provází jednotlivými fázemi práce režiséra s hercem a porovnává odpovědi amerických tutorů. Věnuje se například postupně hlavním nástrojům herce (paměť, pozorování, představivost, okamžitá zkušenost). Porovnává dvojsměrnost hereckého postupu (zvenčí dovnitř a zevnitř ven) a jeho smysl a význam. Popisuje úspěšnou aplikaci konkrétních cvičení při vlastní režijní práci. V kapitole Herecký slabikář definuje funkční pojmy a k nim se pojící postupy, společné a použitelné pro spolupráci režiséra a herce (životní a scénické potřeby, aktivní slovesa). Odhaluje nebezpečí režie a hraní „na výsledek“. Velmi zevrubně a účinně popisuje způsob, jak by se měl režisér připravovat nad scénářem, aby to bylo účelné pro spolupráci s hercem. Dále se autorka věnuje castingu, zkoušení s herci i vlastnímu natáčení a to opět (díky zdrojům, ze kterých čerpá) s takovou důsledností a vnitřní členitostí jednotlivých problematik, jaká je v našem filmařském kontextu de facto neznámá nebo teoreticky (i prakticky, věcně) nepodchycená.

Právě v tomto důsledném a precizním autorčině zpracování a výběru témat spatřuji hlavní kvalitu a přínos této diplomové práce. Jsem přesvědčen, že je svou obsažností, faktografickou a pojmovou bohatostí podnětná a možná až

překvapující, zcela jistě však obohacující i pro zkušeného filmového profesionála. V každé z kapitol lze nalézt cenné a nové postřehy a postupy, přímo upotřebitelné v praxi. Je také zjevné, že autorka k zvolenému tématu přistoupila s enormním zájmem, sama je herečkou, zná tedy danou problematiku z obou stran. Jako režisérka neváhala nabyté poznatky aplikovat, takže její teoretický výzkum nalézá přímé efekty v její tvorbě.

Doporučuji práci k obhajobě a navrhuji známku A

Saša Gedeon